

הגורל היכה את משפחת בן-חורין פעמיים ביום אחד

ישבתי במזכירות. הייתי בתורנות ליד הטלפון. חיים נכנס. חיים הוא המא"ז. הוא אמר לי: "את יכולה להיכנס לחדרו של מרכז המשק?" הוא תמיד מדבר בקול נמוך. הפעם דיבר בקול רם. הבנתי שזה עניין אישי. הבנתי שיש לו בשורה. אמרתי לו: "תגיד לי, יש לי שני בנים במלחמה. תגיד לי — מי מהם...?" הוא ענה לי:

שני בנים

זר כי יפגוש אותם במשק לא יעלה על דעתו כי אסון כבד פגע בהם, לפני זמן קצר. את תקווה אפשר למצוא בחדר המזכירות של הקיבוץ, באותו מקום שבו קיבלה את הבשורה מפיו של חיים המא"ז. בימים אלה, נוסף על העבודה השוטפת, היא עסוקה גם בריכוז חומר שיופס בחברת הנצחה. את בעלה אפשר למצוא בלול, המיפעל שהוא סימן-דרך בכלכלה של הארץ, ושהפך את יהודה בן-חורין לשם-דבר לא רק בישראל, אלא במקומות רבים בעולם. כי כאן, בגלל עקשנותו של איש אחד, הוקם הלול "התעשייתי" הראשון בישראל. לול המוקדש לגידול מדעי של עופות לבשר.

יוחנן

יהודה שיכנע את קיבוצו להמר על הריעון. הוא נסע לאמריקה, למד את המיקצו, ובשובו הקים את הלול. השיטות של הוא הכניס ארצה הועתקו בינתיים על-ידי משקים אחרים, ועל-ידי ארצות אחרות — מפרס ועד גאנה. הוא עצמו ממשיך בפיתוח הלול, בניסוי שיטות חדשות, בייעול, בלימוד — כאילו לא קרה דבר.

רק כאשר מתקרבים לחדרם של הוגז בן-חורין, מרגישים שמהו לא בסדר. "מי היה אומר שיבוא יום והגן של יהודה בן-חורין יהיה מלא עשבים?" אומר יהודה בעצמו.

לגבר בן ה-55, הנראה צעיר וחיוני כבן 35, שוב אין זמן לטפל בגן. שעות-הפנאי נעלמו מחייו היומיומיים. הוא חייב להיות גם סב וגם אב לצור הקטן. הוא מארח לוח (המשך עמוד 16)

על כל אלה הע" ניק מפקד החטיבה ציון-לשבח: "סגן עמ"ד רם בן-חורין פקד בהעזה רבה על יחידתו, שנתנה חיטוי בשטח פתוח. הוא פינה נפגעים רבים וניווט יחידות במשך כל הלילה."

הגן מלא עשבים

בשבוע שעבר נסעה משפחת בן-חורין למחנה הצבאי, לקבל את הצלי"ש מידי מפקד החטיבה. היתה שם שולמית, האלמנה הצעירה. שולמית, שהגיעה לכפר מנחם בקבוצה של נוער מניצולי-השואה, אביה ניספה באירופה כשהיתה תינוקת, והיא אינה זוכרת אותו. עתה גם בנה יגדל בלי להכיר את אביו. עמרם הספיק לחוג את יום-הולדתו הראשון של בנו-יחידו צור לפני שנקרא למלחמה. עכשיו צועד צור את צעדיו הראשונים בין מירשאות המשק, והוא בן שנה וחצי. במשך כל הטכס של הענקת הצלי"ש היתה שולמית שקועה בזכרונות. זכרונות של הגבר הדק והשרירי, בעל השיער הבהיר והמסולסל. שקט, מכונס בתוך עצמו. היא זכרה את הביקור האחרון. זה היה בערב שבת, שבועיים אחרי שי עמרם גוייס.

בחדר-האוכל ישבו החברים והקשיבו ל-הרצאה על המצב. המצב היה מתוח מאוד. רק שלושה ימים נותרו לתחילת הקרבות. אל חצר המשק, היושב על גיבעה מוריד קה, עלה גיפ צבאי. עמרם בא לביקור חטוף של כמה שעות.

לחיצות-יד, שלום קצר להורים ולילדיהם. קפיצה לבית-הילדים. צור ישן. עמרם התיבונן בו, ולא העיר אותו.

עמרם סיפר על קרב-אש שהתפתח בין ה"גיפים שלו לבין יחידה מצרית, ימים אחדים לפני כן. הוא נראה בטוח ורגוע. סיפר על קרב-האש כאילו לא היה בכך דבר. אבל כאשר חיבקה אותו שולמית, הוא נרתע. כאילו הכאיבה לו. היא לא ידעה אז מדוע. עכשיו היא יודעת:

באותו קרב-אש נפצע עמרם מרסיסים בידו ובעורפו. לפני כניסתו לקיבוץ הוריד את התחבושת, לבל ידעו כי נפצע. כאשר חיבקה אותו, ננעה בפצעיו המכוסים.

לקבלת הצלי"ש באו גם מירה וברוך, ה"צעירים בארבעת ילדי משפחת בן-חורין. מירה בת ה-17 וחצי מנגנת בקלארינט. כמו יתר אחיה, ירשה מאימה אהבה עמוקה למוסיקה. אימה יתירה על הרבה הנאות קטנות, כדי לרושש מתקציבה האישי מנוי לתזמורת הפילהרמונית.

מירה היתה קשורה במיוחד לאחיה יוחנן, שכולם קראו לו נני. הוא ניגן בתצורה ואילו ברוך הקטן, בן העשר וחצי, מנגן ב"כינור, שקוע גם בפלאי החי והצומח סביבו. בכניסה לחדר הוריו עומדת שורה של כלובים. זהו בית-חולים לציפורים. כל בעל-כנף או חולה זוכה כאן לטיפול מיידי ברוך, עד שהוא מחלים ומסוגל לעוף.

בין אורחי הכבוד במחנה ישבו גם הוריו של עמרם, תחנה ויהודה בן-חורין.

מאת שלום כהן

כלי-הרכב הקלים ו"החשופים לרוחב ה" שדה הפתוח, תפסו מחסה. מאחורי גדר של צברים, משם יכלו לראות את עמ"ד דות המוצב, אבל הצברים לא היוו מחסה של ממש.

ברגע שהטור הרגלי פתח בהסתערות, החלו המיקלעים של שלושת הגיפים יורקים אש, כדי לאלץ את המצרים שהיו במוצב להוריד את הראש.

העניינים והרגליים

העמדה נכבשה. אבל זו היתה רק פירצה ראשונה, שנועדה לאפשר כיבוש המוצבים וכיבוש העיר עצמה. בשעת הקרב, עלה וחלם המג"ד על מוקש. המפקד נפגע וקיבל להם. "היה הרושם שאין מי שיקח את העניינים לידים", סיפר אחד האנשים, "עמרם החליט לקחת את העסק על עצמו. הוא ריכז את האנשים שהתקבצו סביבו, והוביל אותם למעלה, דרך שדה מוקשים."

סיפר לאחר מכן אחד הלוחמים: "עמרם הודיע: 'אני עולה למוצב לראות מה קורה שם'."

"הוא נע קדימה דרך שדה המוקשים, כשהוא מפלס ברגליו שביל הנראה לו נקי ממוקשים. כעבור רבע שעה חזר ו"הודיע שהמוצב בידיו, אבל יש פצועים רבים. ושוב יצא לכיוון המוצב כשהוא מוביל אחריו תגבורת. חזר שוב עם פצועים, וכך שוב ושוב נע הלך וחזר במשך כל הלילה דרך שדה המוקשים, וקיים את הקשר עם המוצב."

עם התקרב השחר, התעוררה השאלה: איך לפור את ריכוז הרכב, שהצטבר ב"מישטח החשוף של שדה-התעופה וסביבתו? היתה תשובה אחת: להעבירו למעלה, אל ה"מוצב — דרך שדה המוקשים. וכך, כשהוא צועד ברגל לפני הגיפ שלו, קבע עמרם שביל נקי ממוקשים עד למעלה הגיבעה. השביל סומן בפנסים וכל הכוח עלה למוצב. "הוא היה העניינים והרגליים של הגדוד באותו לילה", אמר עליו המג"ד.

כדור בצוואר

למחרת נכנסו הטנקים לעיר. לפני הטנקים נסעו שלושת הגיפים של ה"סיירת, כדי לסייע לטנקים לטהר את הרחובות. בגיפ הראשון נסע עמרם. מספר אחד מאנשיו: "אחד מחיילי הסור נפצע מצליפה. עמרם אמר לנו לקחת אותו בגיפ שלנו חזרה, אל נקודת האיסוף. הוא עצמו המשיך קדימה."

"כעבור כמה דקות, אחרי שהעברנו את הפצוע, חזרנו לחיוב הראשי של העיר. ראינו את הגיפ של עמרם נוסע חזרה, במהירות עצומה. אורותיו דלקו והוא הש"מיע צפירה."

"עמרם היה שרוע על המושב הקדמי, ליד הנהג. היה ברור שקרה לו משהו. הסתובבנו ודוהרנו אחריה, אל נקודת ה"איסוף. כשהגענו, כבר לא היה בחיים." הוא קיבל כדור בצוואר.

את עמרם גייסו בליל ששי, למעלה משבועיים לפני שפרצה המלחמה. נני הלך רק כעבור ארבעה ימים, ביום שלישי. הם הלכו בלב קל. עוד האמינו שאולי לא יקרה שום דבר. עמרם אפילו אמר: "זה יהיה במקום התרגיל השנתי. למשרד-הבטחון אין כל-כך הרבה כסף בשביל לקרוא לנו פעמיים. זה יהיה במקום מילואים ב"חיו..."

זאת לא היתה הפרידה האחרונה. שני האחים היו עתידים לבקר עוד פעם בביתם, קיבוץ כפר מנחם, לפני שיצאו אל דרכם האחרונה, אל הפגישה עם הכדור הכבוד שנשא את שמם.

העניינים והרגליים

המלחמה מצאה את סגן עמרם בן-חורין, מפקד מחלקת הגיפים של פלוגת הסיור — שוכב על גבו, קורא בלש. הפגזים התפוצצו מסביב, ואנשי המחלקה עקבו אחי-

עמרם

רי הפגיעות בקיבוץ הסמוך. עברו מספר שעות. רק בשעות אחר-הצהריים קיבלו את הפקודה לזוז. התפקיד נראה להם פחות מדי קרבי: אחרי כיבוש המוצב בים המערב, יפגשו הגיפים את הוחלמים של אריה ויובילו אותם לתוך העיר.

כאן, בין הגבול לבין שיפולי הגבעות, בנו כוחות האו"ם שדה-תעופה קטן, ממזרח ל"עיר. הגיפים של עמרם עברו את השדה הפתוח עד לגבול, הסתערו מאחורי המיבנים של שדה-התעופה.

מסביב בערו טנקים ווחלמים, שעלו על מוקשים או נפגעו מפגזי המצרים. הוחלט להוריד את הכוח המסתער מן הרכב — ולכבוש את המוצב בהסתערות רגלית. עמרם נתן הוראה לאנשיו: "לעלות על הגיפסו", ואז, בזה אחר זה, זינקו שלושת